

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Koristne prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 30

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 235.

V Ljubljani, v ponedeljek 13. oktobra 1890.

Letnik XVIII.

Pred deželnimi zbori.

Jutri se snidejo deželni zbori: Češke, Moravske, Šlezije, Galicije, Avstrije Gorenje in Dolenje, Bukovine, Solnograda, Tirolskega, Predarelskega, Štajarske, Koroske, Kranjske, Gorice, Trsta, Istre in Dalmacije.

Največjo pozornost vzbujale bodo gotovo obravnave češkega deželnega zbora, ker od sprave mej Čehi in Nemci v kraljevini češki bode odvisna notranja politika naše države. Mi s svojega stališča moremo želeli le tako spravo, ki ne bode na škodo slovanski večini v kraljevini češki, ne gledé na to ali ono stranko.

Zanimive bodo obravnave izvestno tudi v tirolskem deželnem zboru, kjer bode italijanska manjšina predložila svoje zahteve o razdelitvi deželnega zbora.

Ker je znani Lienbacher s svojim odurnim postopanjem izpodrinil grofa Chorinskega in na njegovo mesto pripomogel liberalnemu deželnemu glavarju, utegnemo tudi iz Solnograda slišati več ali manj zanimive stvari.

Povodom otvorjenja deželnih zborov piše „Naša Sloga“:

Današnji deželni zbori v naši državi imajo jako ozek delokrog; njihovo delovanje je skoro tako omejeno, kakor večih naših občin. Radi tega deželni zbori tudi nimajo one važnosti, katero bi morali imeti za pojedine pokrajine in celokupno državo. Važnost pojedinim zborom dajejo v novejši dobi srditi boji mej posameznimi strankami in národnostmi. To se dogaja posebno v onih pokrajinah, kjer je več národnostij, in takih zborov je večina v Avstriji. V takih zborih grizejo se mej seboj Nemci, Italijani in Slovani, boreč se prvi za svojo premoč, a mi Slovani za svoj narodni obstanek in národno ravnopravnost.

Schmerlingov volilni red ima namen, potisniti avstrijske Slované tudi ondi v manjšino, kjer imajo sicer večino prebivalstva. Tem umetelnim volilnim

redom so Nemci in Italijani dobili večine v zborih tudi v onih pokrajinah, kjer so sicer po številu v manjšini, a kjer jih je le peščica, tam jim je zagotovljen trden položaj. Ta volilni red pa je nam Slovanom odvzel dober del poslaniških mest ter izročil tu Nemcem, tam Italijanom. Tako je prišlo, da imajo Italijani v Istri, ki so po številu v manjšini, veliko večino poslancev, dočim veliko večino slovanskega prebivalstva ne zastopa tretjina vseh poslancev. Na temelju tega krivičnega volilnega reda ima 114.000 Italijanov v Istri 21 poslancev, 164.000 Slovanov pa le 9. Jasnejšega dokaza o krivici, ki se godi nam Slovanom v Istri, ne moremo podati. Ogromna večina prebivalstva je umetelno in nasilno tako stlačena, da se komaj čuje njen glas. A ta glas se vendar čuje. Skozi usta devetorice slovanskih poslancev govori nad 164.000 Hrvatov in Slovencev v Istri, braneč in zagovarjajoč odločno svoja prava. Kako se je s to devetorico postopalo v deželnem zboru doslej, znano je ne samo doma, temveč tudi izven mej domovine.

Isterski deželni zbor bode moral potrditi volitve štirih poslancev, ki so bili naknadno izvoljeni. Za onega, ki zastopa Pulj in Vodnjan, pojde gladko, ker je Italijan. Proti ostalim trem, ki so bili izvoljeni v Liburniji in pripadajo slovanski manjšini, pa se bodo čuli ugovori od strani večine, akoravno sta bila dva izvoljena soglasno, in tretji z veliko večino glasov. Drzoviteje pa italijanske novine Istre prorokujejo nekim naše trojice, da jih bodo takoj poslali domov in ne počakali konca zasedanja, kakor minolo leto. Mi se te grožnje ne bojimo, ker imamo za seboj najzavednejši volilni okraj Istre in ker vémo, da je „svaka sila do vremena“, a pravica božja na veke.

Torej tudi v bodočem zasedanju bodo burni prizori, za katere pa manjšina odklanja vsako odgovornost, ker bodo izzvani od italijanske večine, kateri ni na složnem delu in pravem napredku obeh narodnosti in vsega prebivalstva Istre, temveč na nasilju in prevladi. Naj se zgodi kar-koli, hrvatsko-

slovenski volilci Istre morejo biti prepričani, da bodo njihovi zakoniti zastopniki storili svojo sveto dolžnost brez ozira na gori in doli.

O štajarskem deželnem zboru piše „Südst. Post“: Nemško-liberalna stranka je jako bojaželjna, če sodimo po njenih glasilih. Če pa se bode streljalo od leve na desno, tudi slovenski poslanci ne bodo molčali. Toda govorimo najprvo o prihodnjem položaju v deželnem zboru. Kakor znano, premenile so se po zadnjih volitvah stranke toliko, da so nemški konservativci vzeli nemškim liberalcem jeden sedež in da imajo nemški konservativci v skupini kmečkih občin absolutno večino in morejo brez slovenskih glasov izvoliti svojega deželnega odbornika. Leta 1884. so Slovenci pripomogli, da je bil prelat Karlon izvoljen v deželni odbor, ker tedaj so imeli v skupini kmečkih občin nemški konservativci 11, Slovenci 8 in nemški liberalci 4 glasove. Važno je dalje, da zopet vstopi knez Alfred Liechtenstein. To bode stranko ojačilo, da bode postopala odločneje, kar tudi mi z veseljem pozdravljamo.

Kar se tiče nemško-liberalne stranke, pridejo večinoma prejšnji poslanci v deželni zbor. Imeli bomo torej opraviti s staro večino, in kaj to pomeni, vé vsakdo, kdor je pazljivo zasledoval obravnave deželnega zbora. Brezozirno bode tudi v prihodnje večina postopala v političnih in narodnih vprašanjih. Slovenski poslanci bodo morali resno misliti, ali še morejo in smejo vzdržati v takih razmerah, ne da bi zgubili spoštovanja svojega in svojih volilcev. Ako nemško-liberalna večina z deželnim glavarjem ne bode jemala v poštev, da slovenski poslanci zastopajo tretjino vsega prebivalstva v deželi, in če se pri volitvi raznih odsekov ne bode ozirala na to okoliščino, ali če bode večina delala sklepe proti členu XIX. državnih temeljnih postav, potem bodo slovensko-konservativni poslanci vedeli, kaj jim je storiti. Sploh smo že večkrat naglašali, da je izstop iz deželnega zbora zadnje orožje manjšine. In tega načela so tudi naši parlamentarci, kot

LISTEK.

Radinje.

Zgodovinska povest Jana Podhajského. — Poslov. V. Z.
(Dalje.)

„Zgodi se Gospodova volja. V Božjih rokah smo. On ne bo dal poginiti narodu, ne bo dal uničiti zemljo, katero je obdaril s tolikimi darovi.“

„Na čelu naroda“, rekel je grajski grof, „je vitez Žižka iz Trocnova. Ali ga poznaš, častitljivi oče?“

„Njegovo ime mi je sicer dobro znano; ali oseba mi je neznana; nisem ga videl nikdar. Saj živim že v tem tistem zakotji osemnajsto leto. Šel sem iz Prage, kjer sem preživel večji del svojega življenja. Hoteli so me sicer tam obdržati in mi ponujali kanoniško čast pri sv. Vidu; — ali šel sem raji na deželo k Devici Mariji nad Uslavo. Bil sem tu srečen. Narod je tu tako dober, pobožen, mej njimi živim, kakor oče mej svojimi otroci. — Ali povej, gospod, za plačilo, da sem ti toliko povedal o svojih znancih, tudi kaj o Janu Žižki?“

„Skoro oba sva jednako stara; morda sem jaz kako leto starejši. Dubnjane, očetov grad ni stal daleč od Trocnova. Že kot otroka sva se poznala.

Često sva se igrala skupaj. Jaz sem šel v kraljevsko službo, ker je podedoval stareji brat grad po očetu. Tovariš mojih otroških iger je ostal doma in podedoval po očetu Trocnov in Čerčejev. Ali oba grada razven tega šo zadolžena, sta imela malo zemlje in še te nerodovitno, tako, da ni živel Trocnovski vitez v posebnem veselji. Sam se je zameril v vednih prepirih živeč s svojimi sosedi vzlasti ponosnim Budejevicam. Videl sem časih, ko sem obiskal svojega brata. Bil je meni vedno uljuden in priazen.

Najedenkrat se mu je omilil boj; v vsaki praksi se je bliskal njegov meč. Povsodi, kjer se je zaslísal bojni hrum, videti je bilo Jana iz Trocnova. Tako je zablodil tudi na Skalo nad Prešticami; pri obleganji je vendar izgubil jedno oko. Zadnja leta kraljevega vladanja je bil v njegovi službi. Tam sva se sošla zopet. Četudi je bil pod menoj daleč, živela sva vendar v trdnem prijateljstvu. Tu sem tudi spoznal, da rojijo Žižki v glavi prevratni, divji nazori. Ni bil zadovoljen z redom v deželi, v družini, v cerkvi; — z ničemer ni bil zadovoljen. Rekel sem mu nekaj, ko je zopet divjal zoper red v deželi in mej raznimi stanovi in hotel vse popraviti z ostrim mečem: „Mili drug, k poboljšanju je treba zrelega duha in mirnega; sicer morejo na-

stati še huji prepiri in še večje neskladje mej ljudmi“. — „Ah, kaj, tako ustavljanje, premišljevanje in pretresovanje je babje“. Navadno sem sam nehal, ker sem vedel, da bi ga ne mogel na noben način prepričati.

Ta Žižka iz Trocnova je bil, ki se je združil z Ivanom Želivskim, bivšim menihom in se postavil z njim na čelo prostemu ljudstvu. Ta Žižka je stopal pred narodom, ko je vodil Želivski menih spreved iz cerkve Device Marije Snežnice v svetišče sv. Štefana. On je bil, ki je dal ukaz narodu, da naj vržejo svetovalce v novomeški zbornici skozi okno, da bi se pobili. On je bil, ki je provzročil prvi upor v Pragi lansko leto in razglasil svečano Jana Husa za božjega mučenika.

Ta hrup je provzročil kraljevo smrt. Zvedel je o tem na gradu Kundraškem. „Torej vlada tam v Pragi priprost moj sluga in ljudstvo ga ima za vodnika. Pokazal bom temu mladeniču, naučil narod, da ne pozabi skoro, tako kakor sem jaz Václav, češki kralj!“

Obledel mu je obraz, zmordila so se mu usta in roka mu je padla na telo; oko, ki se je poprej tako isknilo, izgubilo je svoj lesk in kralj je padel v stol. Zadel ga je mrtvoud in kratko na to je izdahnil.

dr. Rađey, Vošnjak in Jerman. Mi torej popolnoma zaupamo svojim zastopnikom.

Novi deželni zbor štajarski bode reševal važna gospodarska vprašanja. V prvi vrsti opozarjamo na praktično izkoriščenje naše postave o lokalnih železnicah; v tem oziru treba bode misliti na zvezo Slatine z južno železnico. Dalje čakajo rešitve deželna zdravstvena postava, deželna zavarovalna banka, vravnava Savinje, Drave itd.

In kaj naj porečemo o koroškem deželnem zboru, v katerem sta dva edina slovenska zastopnika? Braneč in zahtevajoč pravice slovenskih volilcev nasproti zagrizeni nemško-liberalni večini omivala bodeta zamorca. Žalostna nam majka v razsvetljenem veku, ko že vsakdo govori o prostosti in političnem pravu!

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. oktobra.

Notranje dežele.

Svetovno razstavo mislijo zopet osnovati dunajski liberalci. Prvikrat so sprožili nedavno to misel pri nekem obrtnem shodu. Sedaj se poroča tudi „Novi Reformi“ v Krakov, da se je osnoval na Dunaji odbor veletrežcev, ki namerava ukreniti potrebne korake, da se priredi na Dunaji svetovna razstava l. 1895. Na prvi pogled je videti, da nameravajo propadli liberalci vtrditi s svetovno razstavo svoje stališče; Dunaj bi zopet postal za nekaj časa središče, kjer bi se zbiralo na tisoče tujcev, Dunajčani bi imeli od njih mnogo dobička in zopet bi rasla moč liberalne stranke, ker bi se vse to vršilo pod njenim vodstvom. Tudi Auerspergova vlada si je hotela vtrditi svoje stalo z razstavo l. 1873. In vendar kaj je bil nasledek? Silno denarja so morali plačati avstrijski narodi za ta dunajski sport in namestu gospodarskega razcveta, ki so ga pričakovali od razstave, prišel je grozen polom. Bolj priporočati je razstave po posameznih deželah, ki manj stanejo, a veliko več koristi donajajo.

Narodno-gospodarsko društvo na Dunaji je sklenilo, da se snidejo dne 15. novembra na Dunaji zastopniki združenih kristijanov na anti-semitskem shodu; in sicer bodo k temu shodu povabljene vse stranke združenih kristijanov. Takih družinskih shodov jim je potreba; zakaj vlada ni priznala tej stranki. To je zopet pokazala s tem, ker ni hotela potrditi deželnega poslanca mehanika Schneiderja za načelnika Dunajske zveze mehanikov. Med nemškimi liberalci vzbuja vladino postopanje seveda veliko radost; vendar s tem stvar še ni dognana, zakaj mehaniki so proti temu v zakonu ne opravičenemu postopanju vložili priziv na najvišje sodišče.

Šolske razmere v Avstriji osvetljuje postopanje vlade na Tirolskem; ondi je sklenil v zadnjem zasedanju deželni zbor, da se začasno vravnajo in zboljšajo učiteljem letne plače, vzlasti pokojnine; definitivno namreč tega Tiroleci ne morejo vravnati, ker ne priznajo za svojo deželo veljavnosti novih šolskih zakonov. Vlada pa je odgovorila na ta soglasni sklep deželnega zbora, da ne more ustreči v tem oziru Tirolcem, dokler ne priznajo tudi za Tirolsko državnega šolskega zakona. Priliko je vlada s tem dala za šolsko debato v deželnem zboru in tirolski poslanci bodo poskrbeli, da bo odmevala tudi v državnem zboru.

Na Solnograškem znani Lienbacher še vedno širi razdor med konservativno stranko. Ni mu dovolj, da je pregnal iz dežele grofa Chorin-

skega, tudi časopisje katoliško hoče zatreti; osnoval je v ta namen novi tednik, ki bo širil Lienbacherjeve nazore po deželi. Sad njegovega rovanja je znan, namreč liberalni deželni odbor z liberalcem na čelu.

Nenasitni Ogrji v Avstriji so kakor jež v basni, ki se je prikradel v lisičji brlog. Poročali smo nedavno, kako sovražno postopajo nasproti Avstriji vzlasti v narodno-gospodarskem oziru; danes nam je omeniti, s koliko silo zatirajo v svoji polovici uboge ogrske Slovake. Kakor znano, imajo ti za svojo narodnost jedino zavetje v cerkvi, vzlasti imajo protestantski Slovaki v tem oziru po zakonu mnogo nedotakljivih pravic. „Pester Lloyd“ nasvetuje v ta namen nasilna sredstva ter z javnim mnenjem pritiska na vplivne kroge, da naj se skliče sinoda, ki bi omejila cerkveno samoupravo ter pot odprla madjarskemu jeziku tudi v cerkev. Zato naj se velike cerkvene občine, kjer imajo Slovaki večino, razdelé na manjše občine in priklopijo večjim ogrskim, da bodo Slovaki povsod v manjšini. — Tako se godi Slovanom pod krono sv. Štefana.

Vnanje države.

Srbija. Ker so nekateri listi pobijali poročilo, da je kralj Milan zahteval, naj se osnuje armadno nadpoveljništvo ter njemu izroči, piše se iz Belega Grada dne 9. t. m., da je v resnici kralj Milan prosil regentstvo, naj se ugotovi v tem zmislu želji njegovej. In baš iz tega vzroka, piše nadalje dotični beligradski dopisnik, namerava kralj Milan zapustiti Srbijo.

Rusija. Načrt popotovanja ruskega carjeviča so neki izpremenili, kakor se poroča „Pol. Corr.“ iz Peterburga. Tako namerava carjevič stopiti na ladijo v Trstu ali v Brindisiju ter odpluti s svojim bratom, velikim knezom Jurijem, s katerim se bode sošel v enem imenovanih mest, najprvo v Atene, da obišče kraljevo hišo. Poročilo, da ne bode obiskal carjevič Carigrada, dokler ne reši Turčija patrijarhatskega vprašanja, je neki neosnovano in neutemeljeno, marveč carjevič le za to ne méni obiskati Carigrada, ker so tamošnji armenski krogi nameravali demonstrirati proti velikemu knezu povodom njegovega bivanja v imenovanem mestu.

Nemčija. Kakor se čuje v berlinskih višjih krogih, namerava tudi Waldersee, poveljnik generalnega štaba, ostaviti svojo častno službo. „Hamburger Nachrichten“ pišejo, da vlada neki tako nasprotovanje med poveljnikom generalnega štaba in kancelarjem Caprivijem, da ni mogoče Walderseeju ostati dlje na sedanjem mestu. Njegov naslednik utegne biti Leszczynski. Pri zadnjih vojaških vajah v Sleziji je bajó pokazal Leszczynski nekaj izvrnega in posebnega v taktiki. Pri tej priložnosti je bil javno pohvaljen, vsled česar so že tedaj ménili nekateri krogi, da utegne Leszczynski biti prihodnji poveljnik generalnega štaba. — Umljivo je samo ob sebi, da pišejo nemški listi na dolgo in široko o zadnjem Crispijevem govoru v Florenci, in sicer eni bolj, drugi manj pohvalno. „Voss. Ztg.“ n. pr. piše, da se je Crispi v tem govoru dobrihal in prilizoval Franciji in Avstriji, tako, da so se nekateri nemški krogi še bolj uverili, da se hoče Crispi povsem Franciji približati ter razdreti zvezo z Avstrijo in Nemčijo. In bržkone se ne motijo ti krogi.

Francija. Iz Pariza se poroča 11. t. m.: Ministerski predsednik Carnot je podpisal dekret, vsled katerega so pomiloščeni oni delavci, ki so bili obsojeni zaradi delavskih izgrediv. — Kakor piše „France“, pregledal je francoski minister javnih del načrt za prekožaharsko železnico ter ga je predložil vojnemu ministerstvu, da ga odobri.

Portugal. Kakor se piše iz Lisabone, utegne novo portugalsko ministerstvo tako-le sestavljeno biti: D'Abreu-e-Souza predsednik in vojni minister; Antonio Candido minister notranjih zadev in naučni

minister; Brandau pravosodni, Mello Gouvea finančni, Antonio Eanes mornariški minister, nadalje Barbosa Coage minister vnanjih zadev, Ribeiro pa javnih del. Ti državniki so imeli 11. t. m. popoldne posvetovanje in sicer o vnanjih in notranjih zadevah. V kratkem prinesó listi jasnejše poročilo o tem.

Dansko. Volitve so izpadle tako, kakor se je pričakovalo. V prvo dansko zbornico je izvoljenih 48 konservativcev, 16 liberalcev in 2 socialna demokrata. Pri teh volitvah je opozicijska stranka na boljem v glavnem mestu za tri mandate, v provinci pa za enega, katere je imela prej vladna stranka. Vendar ni preveč zadela ta izguba vladne stranke, ker ima vse jedno odločno večino v górenji zbornici. Imenovane volitve so ob enem zdaj pokazale, kako močno razširjena in vkoreninjena je v Kodanji socialna demokracija.

Anglija. Kakor poročajo listi, prosila je Anglija italijansko vlado, naj jo podpira v njenem postopanju proti tibotapeem, ki pošiljajo orožje, strelivo in živež sudanskim dervišem, katerih položaj krepé ter ob enem ovirajo mir s Sudanom.

Amerika. Med Guatemalo in San Salvadorjem so zopet razprtije navstale. Vsled mirovne pogodbe je zahtevala namreč sansalvadorska vlada od predsednika Guatemale, generala Barillesa, da zamenjate med seboj vjetnike iz zadnje vojne. Barilles pa seveda ni mogel ugoditi tej zahtevi, ker je bil dal vse vjetnike sansalvadorske republike postreljati, in sicer samo enkrat 118 pri neki priložnosti.

Izvirni dopisi.

Od Save, 11. oktobra. Dne 30. septembra t. l. je bil za župnijo Dobovec pri Hrastniku imeniten dan, kajti tega dne se je ondi otvorila na novo ustanovljena jednorazredna ljudska šola. Da je bila ista potrebna in da jo je ljudstvo že težko pričakovalo, pričala je mnogobrojna množica, ki se je poleg otrok s svojim učiteljem vdeležila te slavnosti. Razven tega so bili navzoči iz Krškega g. c. kr. okrajni glavar H. Weiglein, g. c. kr. okrajni šol. nadzornik Fr. Gabršek, g. c. kr. inženir R. Waschica, krajni šolski svet s predsednikom preč. gosp. župnikom A. Jeršetom, občinski zastop z županom gosp. A. Medvedom itd.

Po slovesni sv. maši podali so se vdeleženci v šolsko sobo, ki je bila lepo okrašena; prav tako so Dobovčani okrasili bližnjo okolico in s tem pokazali, da hočejo tudi vnanje pokazati svoje zanimanje za dobro stvar. Pokanje topičev pa je poveljevalo slavnost. Gosp. c. kr. okrajni glavar otvori s primernim nagovorom šolo ter jo izroči v skrb krajnemu šolskemu svetu. Poudarja imenitnost te naprave in razloži, da se do zdaj še ni moglo sezidati tudi novo poslopje in da se mora torej za nekaj časa šola zadovoljiti s hišo, ki se je priredila v šolske namene. S trikratnimi živio-klici na presvetlega cesarja konča svoj govor, čemur se navzočniki navdušeno odzovejo, pevci pa zapojó cesarsko pesem. Izmed ostalih govorov se zlasti gospod župnik s toplimi besedami obrača do starišev, naj se hvaležne skažejo za dobroto, da dobé novo šolo, kjer se bodo njihovi otroci učili razven veronauka še mnogo drugih potrebnih nauk. S tem bode tudi njemu delo zelo olajšano, kajti zelo težavno mu je bilo do zdaj učiti otroke krščanskega nauka, ker niso znali brati. Ker bode vladal v šoli pravi krščanski duh, bode ista velika dobrota za vso občino. Zato naj pridno pošiljajo svoje otroke vanjo.

Iz Prage, dne 11. oktobra. (Društvo praških meščanov. — Dr. Rieger. — Pred zasedanjem poravnalnega dež. zbora. — Dunajske dvorne zbirke in Čehi. — Karlov most.) Društvo praških meščanov („Jednota občanů pražských“) se je po letošnjih počitnicah zopet zbralo k zborovanju minole dni v meščanski besedi pod predsedstvom g. dr. Vlčka, koji je prisotnim poročal o odstopu prvega predsednika temu društvu, gosp. dr. Fr. L. Riegra. Dr. Vlček prečita dr. Riegra dopis, v katerem razpravlja vzroke svojega odstopa, ter dostavi, da je g. dr. Rieger zopet dokazal, da je pravecati mož, nesebičen in premišljen, in da odstopi le radi tega, ker noče, da bi bili politični spori raztrošeni med občinske zadeve. „Vsi smo učenci Riegrovi,“ — pravi dr. Vlček, — „in nam ne prija družega, nego zanašati se na njegovo previdnost.“ Radi tega je odbor sklenil, da se dr. Riegru izrazi v posebnem pismu zahvala in uverjenje, da spomin na njegovo delovanje v prosep Prage nikdar ne bode izginol iz srca članov „Jednote“. Dopis, kojega je predvčerajšnjim odposlanstvo izročilo dr. Riegru na njegovem posestvu Malči, slóve proti koncu nastopno: „Bodite uverjeni, da spomin slavnega Vašega delovanja v prosep, povečanje in povzdigo Prage nikoli ne bode zbrisan iz

„O tem so mi pripovedovale zanesljive priče“.

„Od te dobe pa“, pravi duhovnik, vlada Žižka vsemogočno. Pražanje se ga bojé, kakor plemenitniki; narod pa gleda v njem svojega vodnika, kateri ga povede v boj proti Sigmundu in v maščevanje za sežganega Husa. Ali ni to res?“

„Tako je“.

„A gospodičina Eliška je obledela“, rekel je duhovnik obrnivši se k deklici, ki je odložila svoje delo in poslušala pozorno držeč roke v naročji pripovedovanje obeh starčkov.

„Ne boj se, gospodičina, Žižka še ni prišel k nam in se še ni ustavil s svojo divjo vojsko pod Radinjami, da bi jih napadel. Skoro potihne burja, ki divja po deželi, kakor se večkrat razgubé oblaki, ki se valé proti nam preje, kakor se približajo nad naše strehe. Mesto hudega viharja imamo prijetno vreme“.

„Upajmo, da se bo zgodilo tako“, vmešala se je v govor molčeča gospa Katarina, zasukavši z nova kolovrat, ki je že precéj časa počival in sukala urno predivo.

Tako kakor takrat so se pogovarjali večkrat naši znanci o važnih državnih osebah.

Iz Prage so dohajala le žalostna poročila. Ali vsako izmed njih je bilo kakor votlo grmenje, ki naznanja iz daljine bližajočo se nevihto, kakor švigajoč blisk, ki razsvetljuje na daljnem obzorji črni mrak in se približuje vedno bolj.

Jaroslav Štenoviški je bil v Pragi. Njegovo ime se je sicer slišalo mej onimi, ki so se popolnem udali Janu iz Trocnova, ali zanesljivih, resničnih poročil o njem niso imeli na Radinjah.

A Bořek z Ledkova?

Vedno je še hodil pod Radinje; v snegu, mrazu je stal pod gradom in gledal po cele ure na nasip, zidovje in grajska okna. Ako je videl le jedenkrat na oknu Eliščin obraz, bil je odškodovan za cel teden za vse, kar je pretrpel, mraz in čakanje.

Zato je pa moral slišati doma trde besede in posmehovanje svojega očeta, kateremu je vedno rastlo sovraštvo do Hrdonja z Dubnjan.

„Osmeši njegovo hčer, ljubi jo, da jo potem zapustiš, onesrečiš in narediš sramoto nji in njenemu očetu. S tem se mi najbolj zahvali. Ako pa tega ne misliš, potem se bój kletve svojega očeta“.

(Dalje sledi.)

naših src, — nikdar ne bode zginil iz njih. Naše istinito spoštovanje, iskrena udanost Vam bode vedno ohranjena. Sedanje politične zadrege smatramo kot mimogredočo nevihto. Ko se zopet zjasni po češki domovini, zadobile bodo nevenljive zasluge Vaše občno priznanje vsega naroda.“

Ko se zopet zjasni na Češkem? Zastopniki češkega naroda raztrgali bodo to meglo prihodnje dni, ker se pripravljajo v največji razjarjenosti na najvažnejše dosedanjih deželnozborskih zasedanj v Pragi. Sedanja doba je tako kritična, da nikdo ne more določno reči, kake bodo posledice.

Po mojem mnenju ga ni dandanes moza na vsem Češkem, ki bi mogel odkrito povedati: neguje li mladočeška ali staročeška stranka gledé češkonemške sprave narodu češkemu prospešno politiko. Na kateri strani je pravica v prospéh naroda gledé sprave, pokazala nam bode bodočnost: na sedanji tók zoper spravo se ni zanašati na prospéh naroda, in staročeško politiko odklanjati z ozirom na narodne koristi, ni varno.

Narod v političnem razjarjenji ni povsem zanesljiv glas resnice in prava. Spoznavanje narodnih koristij more se vršiti samo hladnokrvno od mož, takorekoč v politiki odraslih in bistrih po splošnem razgledu v minulosti in sedanjosti. In baš taki možje imajo dandanes na Češkem najtežavnejši posel in položaj, in so torej prisiljeni — molčati, ker imajo nekako slutnjo neprevidnih dogodjajev.

Osobito molčečnost dr. Riegra je kaj pomenljiva, in iz iste se ne more sklepati, kaj se bode i nadalje godilo, ako dr. Rieger ne bode odkrito podpiran od vseh strani pri pomirjenji češkega in nemškega ljudstva. Kakor so danes posledice protispravnega gibanja nedozorne, istotako so negotove vse kombinacije v prospéh poravnanja. V tako napeti dobi torej se zberó prihodnji teden češki poslanci k zborovanju na Mali Strani, k deželnozborskemu zasedanju, na katero radovedno zré ves češki narod in vse Slovanstvo države naše.

Včeraj se je pripeljal gospod dr. Rieger z Malča v Prago. Takoj so se zbrali pod njegovim predsedstvom v „Češkem klubu“ gg.: dr. Matuší, dr. Trojan, dr. Škarda, Zeithammer, prof. dr. Kvičala, dr. Šolc, starosta Topinka in ravnatelj Tonner v posvetovanje. Predmet posvetovanju bil je „izid posvetovanj med zastopniki narodne in zastopniki svobodomiselné (mladočeške) stranke nasproti dunajskim pogajanjem in o političnem položaji.“ — Razpravljali so tudi nazore gledé odloženja poslanskih mandatov. Danes zvečer se nadaljujejo ta posvetovanja in definitivno ukrepanje prepuščeno je klubovi seji, ki se bode vršila prihodnji ponedeljek zvečer.

Merodajni ogrski list „Budapesti Hirlap“ izrazil je minole dni željo, koja pač živo spominja na skupno minolost Ogrov in Čehov; omenil je namreč prepeljanje starodavnih in umetelnih spomenikov iz deželnih kraljevskih mest v prestolno mesto dunajsko. Napominani list zahteva, naj se dragoceni zakladi dunajskih dvornih zbirk razdelé med Dunaj in Pešto. Dočim je bil Dunaj središče habsburškega cesarstva, bili so neizmerni zakladi dvornih zbirk nakupljeni na Dunaji. Toda Dunaj je že izgubil svoj pomen kot središče, in Pešta ima zdaj baš tako pravo kot Dunaj. Med predmeti, ki se nahajajo v dvornih zbirkah, so tudi stvari, koje že po svojem izvoru pripadajo Ogrom. To zahtevo ne izražajo Ogri prvokrat, a vselej še se jim je odgovorilo, da dvorne zbirke niso državni, temveč zasebni imetek avstrijskega cesarja.

Zahtevajo li Ogri razdelitev dunajskih zbirk, gotovo pri tem i Čehi ne bodo držali rók križem. In če Ogri poudarjajo ogrski izvor napominanih zbirk, Čehi lahko poukazujejo, da je ogromni del teh zbirk iz Češke, zlasti pa iz Prage. Za vlade cesarja Jožefa pripeljali so mnogo historičnih in umetelnih spomenikov iz Ogrske in Češke na Dunaj. Ta cesar, kakor je znano, ni priznaval historičnih deželnih pravic, na njih ustavo ni prisezal, in ko je nastopil vlado, poslal je samo poverjenike po kronovinah, in tem se je ljudstvo klanjalo. Leta 1784 dal je prepeljati iz Prage in Pešte kraljevske korone v tisto središče, v kojem je hotel cesar Jožef II. skupiti vse simbole politike in samostojnih pravic posamičnih dežel. Istotako se je godilo glavnim mestom, kojim je hotel zbrisati lice nekdanje moči in slave. Zlasti kruto je njegov reformatorski duh potipal našo kraljevsko Prago. Spominki velike minulosti morali so narediti prostor novotarjam, novi družbi in novemu redu; slavne zbirke Rudolfa II.

bile so zrušene in razmetane. Cesar Jožef je hotel prvotno preustrojiti kraljevski grad na Hradčanah, — v kasarne, ter je izdal ukaz, da ima biti v določeni dan izpraznjen. V naglici premodri organi niso vedeli pametnejšega, nego prirediti dražbo, ter predmete, nabrane in kupljene za ogromne novce z vsega sveta, prodajati skoro zastonj. Človek kar strmi, čitajoč v kroniki: Ker se za neki torso (trup porušene sohe) ni prijavil noben kupec, vrgli so ga skozi okno v jarek. Nekaj dni pozneje kupil ga je neki očesni zdravnik z Dunaja za par krajcarjev. Povodom dunajskega kongresa kupil ga je princ bavarski za — 6000 cekinov. To je tisti Ilioneus, ki je i dandanes ponos monakovske zbirke. Stare in spomeniške denarje prodajali so na — tehtnico. Seznam predmetov bil je kar čez noč izgotovljen, in tako se je pripetilo, da je „Leda“ v njem označena: „Žena, koja kluje divja gos“. Ta vandalizem usrdil je cesarja, prepovedal je takoj dražbo in ostanke te hradčanske zbirke velel prepeljati na Dunaj. Gotovo je to žalostni odlomek povestnice našega kraljevskega mesta, in glas, ki odmeva iz Ogrske, vzbuja marsikake spomine v srcu zavednega Čeha, ki bode v slučaji, da se ugoti Ogrom, zahteval, da se bode na Dunaji spomnili i naše Prage.

Dela na Karlovem mostu polagoma napredujejo. Okoli stebrov gradijo odre. Poleg 36 ženijnih vojakov, ki razstreljujejo in bode še pet tednov razstreljavali sesute stebre z dinamitom, dela po dnevu in po noči še 200 drugih delavcev, ti pa odvajajo in pospravljajo gramoz in podrtine. Sohi sv. Frančiška in nasprotno soho sv. Ignacija iz Lojole so že potegnili iz Veltave. Soha sv. Ignacija ima odbiti obe roki in glavo, soha sv. Frančiška je razbita na kóse, kojih nekateri tehtajo več metriških stotov.

Kakor načrt začasnega lesenega mostú kaže, dolg bode ta leseni provizorij 150 m, 8 m širok, hodniki 1½ m široki. Tramvaj in težki vozovi ne smejo po mostu; stal bode 50.000 gld. in bode postavljen konci novembra v lastni režiji od praške občine (stavitelj g. Skuček). Vrh tega bode se predlagalo v deželnem zboru, da se za popravo Karlovega mostú dovoli kot prispevek praški občini 50.000 gld.

Konečno bodi omenjeno, da so po poslednji grozni povodnji na Češkem najbolj prizadete in imajo največ škode naše c. kr. državne železnice, zlasti na progi do čeških Budjevojic. Tako je n. pr. pri popravljanih preseke blizu Voříškovega dvora delalo štirinajst dni noč in dan 800 delavcev, koji so dobivali dnevne mezde po 2 gld. Vsa škoda pa, koja je povodenj provzročila na c. kr. državnih železnicah, cenjena je na ogromno svoto — dvanaajst milijonov goldinarjev!

Dnevne novice.

(Deželni zbor kranjski) ima jutri prvo sejo v letošnjem zasedanju. Na dnevnem redu so volitev odsekov, raznoteri računski zaključki, proračun in poročila deželnega odbora.

(Za cesarja.) Oficijozni vojaški list „Die Reichswehr“ priporoča, naj naša armada kupi rodni grad Habsburžanov v Švici ter pokloni kot dar cesarju.

(Vmeščen) je bil danes na župnijo Podrago na Vipavskem č. g. Fr. Pleško, dosedanji tamošnji beneficijat.

(V Rim) se je danes odpeljal bivši kapelan pri mestni župniji sv. Jakoba, č. g. Andrej Karlin ter ostane nekaj let v zavodu dell' Anima.

(Šulferajnska šola v Domžalah.) V seji z dné 7. t. m. je nemški „šulferajna“ ustanovil učiteljsko plačo za šolo nemškega šolskega društva v Domžalah. — Enako šolo je ta „nebodigatreba“ zasejal tudi v Kranjski Gori.

(Baltiški Nemci na slovenski Štajar.) Iz baltiških ruskih pokrajin se poroča dunajskim listom, da se mnogo nemških rodbin namerava vsled poruščenja izseliti na spodnji Štajar. Društvo „Südmark“, kateremu se nekda mnogo posestev na spodnjem Štirskem ponuja v nakup, ponudilo je baltiškim izseljencem svojo pomoč. — Ker Nemcem očivestno ne gré za to, da ohranijo, kar imajo, temveč še več zahtevajo in prodirajo med slovenski živelj, da ga potlačijo nazaj in podjarmijo, je torej skrajni čas, da se vzdramimo in pokažemo tudi dejanski v pesmi in besedi toli hvalisano in poudarjano ljubezen do našega naroda.

(Čehi na Koroškem.) vzlasti duhovniki, imajo jako težavno stališče, kakor se „Čechu“ poroča iz

Celoveca: Narodno vzgojeni ne mogó ináče postopati, kakor postopajo. Na Češkem to ni tako težko, ker je vse razumništvo národno, tu na Koroškem so pa duhovniki, koji so skoraj edini neustrašljivi zagovorniki národnosti, kot trdnjave, v koje se imajo skriti najdražji zakladi slovenskega ljudstva: vera in stari odnošaji. — Dragi, dolgo bi moral pisati, ko bi hotel vse opisati, kar sem skušal tu v šestih letih. Vi na Češkem, lahko rečem, imate národnoverskega dela jako malo, v primeri z nami. Da bi bili šli mi Čehi v afriške puščave za misijonarje, ne bilo bi nam toli pretrpeti, kakor tu na Koroškem. Na lužiškem Srbskem menda ni bolje . . .

(„Glasbena Matica“) v Ljubljani vabi k rednemu občnemu zboru, kateri bode dné 18. oktobra t. l. v društvenih prostorih (špitalske ulice Perne-tova hiša) ob 7. uri zvečer. Vspored: 1. Nagovor prvosednika. 2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanji. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev novega odbora. 5. Posamni nasveti. — Častite gg. člane uljudno prosimo, da se tega zbora mnogoštevilno vdeležiti izvolijo. Odbor.

(Akad. društvo „Triglav“) v Gradcu ima v sredo, dné 15. oktobra svoje prvo redno javno zborovanje v prostorih hôtela „Gold. Ross“ in sicer s sledečim vsposedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Volitev preglednikov. 4. Sprejem novih udov. 5. Slučajnosti. — Začetek točno ob 8. uri.

(Prošnja) častitim šolskim vodstvom po Slovenskem. V šematizem „Popotnik-ovega koledarja za 1891. l.“ sprejeti hočemo tudi letnico, kedaj se je katera šola ustanovila. Dovoljujemo si torej nujno prositi vsa p. n. častita šolska vodstva, da nam blagovolijo prej ko prej, vsaj pa do 20. t. m., v tej zadevi po dopisnici poročati, t. j. nam naznaniti letnico, kedaj se je njihova šola ustanovila. Zlasti se obračamo s to prošnjo do p. n. šolskih vodstev Kranjske in Primorske, izvzemši šole postojinskega okraja, za katere nam je tamošnji gospod šolski nadzornik blage volje že dotične podatke preskrbel, za kar mu izrekamo prsrčno zahvalo. — Pri tej priložnosti usojamo si pozivljati tudi vse p. n. tovariše, da nam eventualno naznaniti blagovolijo, če so znabiti naleteli v letošnjem koledarju na kako pomoto, in kaj se je eventualno spremenilo v tekočem letu pri tamošnjem učiteljskem osebji, da moremo v novi izdaji popraviti.

Vredništvo „Popotnika“,
Maribor, Reiserstrasse 8.

(Na lokalni železnici Radgona-Ljutomer) so določene postaje: Radina, Bučecovci, Križevci in Ljutomer, in za omejeni promet še Gor. Radgona in Muta.

(V Bazovici) bode dné 20. t. m. prvi semenj za živino in raznovrstno kramarsko blago. Bazovica je kaj primeren kraj za živinske semnje, ker je blizu mesta. Zato naj v obilnem številu živinorejci priženó živino na ta semenj.

(Premembe v frančiškanski provinciji.) Ker je o Rudolf Dolinšek izprosil, da so ga oprostili gvardijanata v Samoboru, imenovan je o. Romuald Jereb za gvardijana in je že odšel na svoje mesto. O. Rudolf je premeščen v Kamnik. Katehet na deški ljudski šoli v Kamniku je o. Teodorik Muren.

(C. kr. poštna hranilnica) razposlala je uradno okrožnico z računom za mesec september. Vložilo se je v varčevalnem prometu 91.758krat za 1.512.209 gld., v čekovnem 494.155krat za 71.684.391 gld., skupaj 585.913 vlog v znesku 73.196.600 gld.; od tega v obeh oddelkih pride na naše kraje tako-le: na Stajerskem so vložili 29.018krat za 2.967.557 gld., na Koroškem 8543krat za 753.050 gl., na Kranjskem 7377krat za 688.194 gl., v Primorji 9389krat za 1.019.023 gld. Vrnili so pa v obeh prometih skupno 159.445krat za 73.286.834 gld.; od tega na Stajerskem 4878krat za 1.590.806 gld., na Koroškem 1176krat za 233.830 gl., na Kranjskem 1041krat za 215137 gl., v Primorji 2904krat za 1.037.431 gld. Od dné 12. januarja 1883, ko je zavod začel poslovati, vložilo se je 31.533.836krat v skupnem znesku za 3.549.739.857 gld. 26 kr., a izvzelo 9.227.731krat za 3.494.152.655 gld. 95 kr., tako je v hranilnici preostalo 55.587.201 gld. 31 kr. Med povračili je 14.076.335 gld., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih papirjev. V prometu se nahaja rentnih knjižic 9405 v vrednosti 10.301.800 gld., vložnic 766.680 in 17.397 čekovnic. Po naših krajih so v minolem mesecu

knjig-čkovnic izdali 12 in izplačali 5 na Stajerskem, izdali 1 na Koroskem, izplačali 1 na Kranjskem, izdali 5 v Primorji. Vsako društvo, vsak zavod, knjigarnice, administracije časopisov, trgovci, v obče vsaka blagajnica, katera dobiva in razpošilja denar, naj bi pristopila in se posluževala čkovnega prometa. Vzlasti ordinarijati in okrajna glavarstva bi sebi in pošiljalcem z dežele omogočili v resnici praktično pošiljanje denarja, ki se po farah in občinah nabira v raznovrstne podpore. Ko bi pisalec teh vrstic bil dekan ali občinski predstojnik, že zdavnej bi za urad omislil knjigo-čkovnico. S pomočjo „čeka“ lahko jaz odpošiljam denar na katerosibodi ime, s „položnim - prejemnim listom“ omogočim pošiljanje osebam, ki so z menoj v denarstveno-prometnej zvezi, potom „nakaznice“ mi hranilnični urad odpošlje denar, tudi trdkam po inovemstvu. Na podlagi skušnje bodi dostavljeno, da „položni in prejemni list“ ni istoveten s „čekom“, kakor se je v tem obziru nedavno celó neki urad v svoji okrožnici zmotil. V minolem mesecu je število vložnikov narastlo za 4007 oseb v prometu varčevalnem, za 115 v čkovnem in za 61 v nakazničnem. Novo pošto z nabiralnico dobili so kraji: Trst Barriera vecchia, Trst Piazza Giuseppina, Teodo, Blancia pri Sevnici, Sv. Bolfang pri Središću, Brusnica pri Rudolfovem, Stankovac. V uradnem delu okrožnica objavlja podatke o poštnej hranilnici na Ogrskem, Taljanskem, Nizozemskem, Švedskem in rezultate poštne hranilnice po Britanjskej Indiji v letu 1888/89.

Raznoterosti.

— Najgloblji rudnik je bržkone v St. André du Poirier na Francoskem, kjer izkopljejo vsako leto do 300.000 ton premoga. V rudnik držita dva rova in sicer je jeden 2952, drugi pa 3083 čevljev globok. V poslednjem rovu se še vedno koplje in kmalu bodo v njem rudarji 4000 čevljev globoko pod zemljo mahali s krampi. Kar pa je znamenito, je to, da vkljub tej globočini gorkota v rovu le malokedaj čez 19° znaša, dočim je po družih na pol tako globocih rudnikih še enkrat hujša vročina. Tako n. pr. na obrežji T. hega morja, kjer kopljejo zlato in srebrno rudo.

— Najstarejši mož na svetu. V turški vasi Kavalovitu živi Arabec po imenu Arab-Osman, kateri nima nič manj nego 160 let. Izredna starost tega moža je potrjena z uradnimi dokumenti. Njegov vsakdanji živež je nekoliko riža. Razum njegov ni še preveč opešal. Sultan je nedavno dovolil temu Metuzalemu pokojnino. Bržkone pa je ne bo dolgo vzival.

— Nov dvorni vlak ruskega carja. Ruski car Aleksander III. je dal po nesreči pri Borkiju narediti nov vlak, ki je baje zdaj zgotovljen. Ta carjev vlak bo imel 10 vagonov. Vozovi za carja in carice bodo v sredi med drugimi vagoni. Ostali vagoni so prirejeni za carjeviča, druge velike kneze, spremstvo, služabnike in kuhinjo. Vozovi carjevi so od jekla in jako solidno narejeni. Vsi vagoni bodo električno razsvetljeni in zvezani z brzojavom.

— Največje orglje. Prijazno obdonavsko mesto Pasov ima zadnji čas največje orglje, kar jih je na Nemškem in v Avstriji. Orgljarski mojster Hohenberger jih je štiri leta delal. Orglje imajo 93 registrov s 5097 piščalami in tri manuale.

— Dovtipni kardinal. V zadnji seji protisuzenjskega kongresa, ki se je nedavno vršil v Parizu, stopil je bil kardinal Lavigerie nekoliko kasneje med zbrano osebje. Predno je začel govoriti, ozrl se je malo okrog sebe ter spregovoril: „Danes ni mnogo gospa navzočih; to pa nič ne dé, zakaj tudi če bi jih bilo še manj, vendar smo lahko prepričani, da bode v kratkem ves svet vedel, kar tu govorimo.“ Da so napravile te besede med zbranimi mnogo smehu in vzradoščenja, nam ni treba še posebej omenjati. Ali so se nasmejale tudi navzoče gospe, tega ne omenjajo listi.

— Slikar brez rok. Neki mlad slikar iz Bristola, ki je brez rok ter slika s kistom v ustih, dobil je pri zadnji tekmovalni razstavi v Londonu nagrado za svoje izredno lepe umotvore. Njegov učitelj mu proročuje najlepšo prihodnost.

— Koliko denarja se spuši v oblake. Vsled statističkih podatkov izdelalo se je zadnje leto v Združenih državah 41.087.889 983 smodek, tako, da jih pride na vsakega državljana 630. Vrednost vseh smodek znaša 1.232.636.699 dolarjev. S tem denarjem, ki se v enem letu vpiha v oblake, poplačal bi se lahko ves državni dolg ter vrhu tega še vsakemu državljanu kupil nov klobuk. „Pipa revnega moža“ stane na leto 114.534.208 dolarjev in vrednost svalčic (cigaret) znaša 22.332.546 dolarjev.

Telegrami.

Dunaj, 12. oktobra. Za deželnega maršala na Nižje Avstrijskem je imenovan zopet grof Kinsky in za njegovega namestnika v vodstvu deželnega zbora dunajski župan, dr. Prix.

Dunaj, 13. oktobra. Podmaršal David pl. Rhonfeld, namestnik kornega poveljnika v Bosni in Hercegovini, je imenovan za cesarskega namestnika v Dalmaciji.

Praga, 13. oktobra. Med podiranjem Karlovega mostu se je sesul del oboka; ranjenih je 14 oseb, med temi dva ženijska častnika.

Beli Grad, 12. oktobra. Srbska vlada je dobila od ruskega zastopnika Perziana čestitko, da so tako ugodno zanjo izpale volitve. Mej drugim omenja Perziani, da je

popolnoma okreval ter se zopet po odpustu povrne na svoje mesto v Beli Grad.

Berolin, 12. oktobra. Cesar je sprejel pred svojim odpotovanjem v Hubertusstock italijanskega poslanika, kateri mu je izročil v imenu kralja Humberta njegovo doprsko podobo.

Carjigrad, 12. oktobra. Ruski diplomatje si prizadevajo, da bi dobili sultana za rusko-turško zvezo.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		744.6	2.4	brezv.	megla	0.00
12. u. pop.		744.1	19.2	sl. vzh.	jasno	
9. u. zveč.		744.3	10.8	"	"	

Srednja temperatura 10.8°, za 1.2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

13. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gld.	30	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16%	88	"	40	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107	"	70	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	35	"
Akcije avstr.-ogerske banke	989	"	—	"
Kreditne akcije	308	"	50	"
London	114	"	50	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	06	"
Cesarski cekini	5	"	42	"
Nemške marke	56	"	20	"

Katinka Gillyroj. Škerbinec

Peter Gilly

c. k. poštari

poročena.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse 1,

v lihi družba.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št 5 in 6, v lihi družba.

Društvena aktiva dne 30. junija 1889	frank.	106.578.528.96
Letni dohodki premij in obresti	"	19.328.518.86
Izplačnice za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanka (1848)	"	219.930.701.87
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka skupni znesek vloženih ponudb	"	49.069.600.—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno	"	1.610.827.280.—

glavni zastop v Ljubljani

(12—9)

pri

Gvidu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3.

Dunajske razstavne srečke

à 1 gl.

Le malo jih je še!

11 srečk 10 gld.

6 srečk 5 gl. 50 kr.

Glavni dobitek

50.000

gld. vrednosti.

Žrebanje že 30. oktobra.

Srečke po 1 gld. pri C. C. MAYER-ji v Ljubljani.